

Raport z monitoringu realizacji w 2021 roku
Strategii rozwiązywania problemów społecznych
w Gminie Lubawa na lata 2021-2027

Fijewo 2022

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Uwarunkowania zewnętrzne wdrażania Strategii.....	5
2. Ogólna charakterystyka sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie	7
3. Misja i priorytety strategii, zrealizowane działania, osiągnięte wskaźniki.....	9
Priorytet 1. Wzmacnianie zaradności i aktywności mieszkańców	10
Priorytet 2. Wspieranie rodzin z dziećmi w wypełnianiu podstawowych funkcji.....	12
Priorytet 3. Włączenie społeczne osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych i ich rodzin	14
Priorytet 4. Przeciwdziałanie dysfunkcjom społecznym i zmniejszanie ich skali	15
Priorytet 5. Budowanie świadomej i zaangażowanej społeczności lokalnej	16
Priorytet 6. Rozwój gminnego systemu polityki społecznej.....	18
4. Podsumowanie raportu: wnioski i rekomendacje	20

Wprowadzenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubawa na lata 2021-2027 została przyjęta Uchwałą Nr XXI/144/21 Rady Gminy Lubawa z dnia 30 marca 2021 roku. Dokument ten stanowi wyraz lokalnej polityki społecznej zmierzającej do poprawiania standardów życia wszystkich mieszkańców wspólnoty samorządowej, a nie tylko grup marginalizowanych z uwagi na doświadczane problemy i bariery.

Zgodnie z Rozdziałem 8. Strategii kluczową rolę w zakresie planowania oraz podejmowania decyzji strategicznych odgrywają władze Gminy Lubawa – Wójt oraz Rada Gminy, natomiast instytucją koordynującą działania związane z wdrażaniem Strategii jest Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa, do zadań którego należą w szczególności:

- ❖ czynności operacyjne – ustalanie z interesariuszami bieżących potrzeb, podziału zadań i odpowiedzialności, a także uszczegóławianie zapisów strategii w postaci rocznych lub kilkuletnich programów wpisujących się w sferę pomocy i integracji społecznej, wynikających z różnych ustaw;
- ❖ czynności monitorujące – regularny monitoring poziomu osiągnięcia celów i rezultatów oraz zakresu zrealizowanych działań;
- ❖ czynności informacyjno-konsultacyjne – przekazywanie władzom gminy, lokalnym partnerom i instytucjom współpracującym oraz mieszkańcom informacji na temat stanu wdrożenia poszczególnych priorytetów, a także pozyskiwanie informacji zwrotnej w tym zakresie;
- ❖ czynności wnioskodawcze – przedkładanie władzom gminy oraz lokalnym partnerom stosownych wniosków oraz rekomendacji dotyczących decyzji i działań korygujących wdrażanie Strategii oraz aktualizacji dokumentu.

Monitoring realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubawa na lata 2021-2027* prowadzony jest corocznie – za każdy zakończony rok kalendarzowy. Zebrane dane powinny są opracowywane w formie raportu z monitoringu Strategii, który zawiera w szczególności:

- ✓ opis uwarunkowań i przebieg procesu monitorowania strategii;
- ✓ ocenę wpływu uwarunkowań zewnętrznych, np. zmian prawa, procesów ekonomicznych czy zjawisk społeczno-kulturowych, na aktualność założeń strategii;
- ✓ ogólną charakterystykę bieżącej sytuacji społeczno-ekonomicznej w gminie;
- ✓ prezentację obszarów i celów Strategii, zrealizowanych wskaźników wdrażania, a także opis zrealizowanych działań pod względem jakościowym i ilościowym;
- ✓ wnioski i rekomendacje.

Monitoring prowadzony jest w oparciu o określone wskaźniki, czyli zmienne wyrażane liczbowo obrazujące stan realizacji Strategii. Zostały one sformułowane w odniesieniu do zdefiniowanego celu głównego, którego osiągnięciu będą służyć. Jednakże z uwagi na bardzo szeroki obszar interwencji w ramach Strategii, a także jej znaczenie jako kluczowego, samoistnego dokumentu planistycznego samorządu gminy w sferze polityki społecznej, sformułowany katalog wskaźników odnosi się bardziej do rezultatów podejmowanych działań w odniesieniu do grup docelowych, niż do poniesionych nakładów.

Opracowanie raportu z monitoringu realizacji Strategii w 2021 roku opierało się na pracach typu *desk research*, w ramach których szczegółowej analizie poddane zostały bazy danych statystycznych, a także raporty i sprawozdania podmiotów realizujących na terenie gminy zadania z zakresu polityki społecznej. Zasadniczymi źródłami informacji były: dane Głównego Urzędu Statystycznego, w szczególności baza Banku Danych Lokalnych, Raporty o stanie gminy, Ocena zasobów pomocy społecznej, sprawozdania z działalności OPS, GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego, Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych, dokumenty i dane pozyskane od instytucji publicznych, a także ogłoszenia i notatki dostępne na stronach internetowych.

Niniejszy raport składa się z czterech zasadniczych części. Pierwsze dwie części obrazujące otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne, w którym odbywa się operacjonalizacja założeń Strategii, stanowią punkt wyjścia dla analizy wdrażania celów i działań przedmiotowego dokumentu. Kolejna, trzecia część raportu, jest najszerza, bowiem autorom opracowania zależało na tym, aby pokazać zarówno ilościowy jak i jakościowy wymiar działań zrealizowanych w ramach Strategii. Czwarta część zawiera natomiast główne wnioski i rekomendacje.

1. Uwarunkowania zewnętrzne wdrażania Strategii

W kontekście wdrażania Strategii istotne jest ujęcie Gminy Lubawa jako jednego z elementów społeczno-gospodarczego systemu Polski. Wpływ na sytuację w gminie mają w związku z tym zjawiska oraz wydarzenia dziejące się w innych częściach kraju (zwłaszcza decyzje zapadające w polskim rządzie i parlamencie) oraz poza jego granicami. W tym kontekście jedną z głównych ról rolę władz gminy staje się sprawne i efektywne zarządzanie rozumiane jako optymalne kreowanie oraz wykorzystywanie zasobów (np. przestrzennych, przyrodniczych, ludzkich, finansowych) oraz procesów rozwojowych do osiągnięcia zamierzonego celu, jakim jest poprawa warunków życia ludności w istniejących ramowych warunkach działania, tkwiących zarówno wewnątrz gminy (jej silne i słabe strony), jak i w otoczeniu (szanse i zagrożenia).

Rok 2021 zdominowany został przez pandemię Covid-19, która dotknęła większość narodów świata. W Polsce od 2020 roku wiązała się ona z ograniczeniem działalności gospodarczej, zmniejszeniem zakresu lub wyłączeniem funkcjonowania instytucji i zakładów pracy, przejściem wielu osób na pracę zdalną i nauczanie on-line, a także czasową izolacją społeczną. Trudno dziś prognozować skutki pandemii zarówno dla całego systemu społecznego i gospodarczego, jak i indywidualnie dla poszczególnych mieszkańców, tym bardziej, że rok 2021 przynosił kolejne fale zachorowań i ponowne obostrzenia.

Epidemia Covid-19 wpłynęła na różne obszary życia społeczno-gospodarczego. W świetle wstępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 roku odnotowany został spadek liczby ludności Polski, co oznacza utrzymanie tendencji mającej swój początek w 2012 roku. Spadek ten był jednak dużo wyższy niż w poprzednich latach, wiążąc się z jednej strony z mniejszą liczbą urodzeń, a z drugiej z wyraźnym wzrostem liczby zgonów. Pogorszyła się w tym czasie sytuacja na rynku pracy – po raz pierwszy od 2012 roku liczba pracujących w gospodarce narodowej zmniejszyła się, a przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe niż w 2019 roku. Bezrobocie rejestrowane, po sześciu latach poprawy, znów wzrosło. Dane te mogą wskazywać na wpływ epidemii COVID-19 na różne obszary życia społeczno-gospodarczego Polski.

Istotne są również uwarunkowania strategiczne, które ukształtowały się w 2021 roku. W dniu 16 lutego 2021 roku Rada Ministrów przyjęła *Strategię na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2030*. Jej głównym celem jest włączenie osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe, a tym samym zagwarantowanie im praw określonych w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Dokument składa się z ośmiu priorytetów, takich jak niezależne życie, dostępność, edukacja, praca, warunki życia i ochrona socjalna, budowanie świadomości oraz koordynacja. W ich ramach planowane są takie działania jak np. zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami możliwości pełnego udziału w życiu społecznym, publicznym i politycznym, przeprowadzenie procesu deinstytucjonalizacji, wczesna pomoc, edukacja włączająca, aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami, modyfikacja i uzupełnienie systemu wsparcia zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, zapobieganie powstawaniu i pogłębianiu się niepełnosprawności, dostęp do usług zdrowotnych oraz zwiększenie efektywności procesu leczenia, profilaktyka i leczenie w obszarze zdrowia psychicznego oraz środowiskowy system wsparcia osób z problemami zdrowia psychicznego i inne.

W dniu 13 września 2021 roku przyjęty został *Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku*

2030. Priorytety określone w dokumencie koncentrują się na zagadnieniach takich jak przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży; przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu; usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu; wspieranie osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz podmiotów ekonomii społecznej; a także wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz wsparcie integracji na rynku pracy.

W połowie 2021 roku trwały też prekonsultacje *Strategii rozwoju usług społecznych*, której wizja zakłada stworzenie systemu realizacji usług społecznych dla każdej osoby potrzebującej wsparcia z powodu podeszłego wieku, niepełnosprawności, zdrowia psychicznego, w celu bezpiecznego i niezależnego funkcjonowania w swoim miejscu zamieszkania, a także dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej w postaci wsparcia jak najbardziej zbliżonego do warunków rodzinnych. Warto również wspomnieć o konsultacjach *Strategii Demograficznej 2040*, która zakłada wyjście z poziomu niskiej dzietności i zbliżenie się do poziomu gwarantującego zastępowalność pokoleń. Jej cele odnoszą się do wzmocnienia rodziny, zniesienia barier dla rodziców chcących mieć dzieci oraz podniesienia jakości zarządzania i wdrażania polityk na szczeblu centralnym i samorządowym.

We wrześniu 2021 roku Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął *Strategię polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030*. Celem głównym tego dokumentu jest „Wzmocnienie spójności społecznej regionu Warmii i Mazur oraz poprawa warunków życia mieszkańców przy współpracy środowisk lokalnych i partnerów działających w obszarze polityki społecznej”. Będzie on realizowany poprzez cele strategiczne przypisane siedmiu obszarom strategii:

- 1) *Rodzina* – Wzmocnienie aktywności oraz samodzielności osób i rodzin;
- 2) *Seniorzy* – Wzrost jakości życia osób starszych;
- 3) *Osoby z niepełnosprawnościami* – Zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnościami w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym;
- 4) *Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przemocy* – Zintegrowanie i wzmacnianie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami oraz zjawiskiem przemocy;
- 5) *Wspieranie zatrudnienia* – Ograniczenie bezrobocia oraz bierności zawodowej wśród mieszkańców województwa;
- 6) *Ekonomia społeczna i solidarna* – Zwiększenie udziału ekonomii społecznej i solidarnej w rozwoju społeczności lokalnych;
- 7) *Kapitał społeczny* – Budowanie spójności społecznej poprzez wzmocnienie kapitału społecznego.

Z punktu widzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych istotne są także prace nad ustawą o ekonomii społecznej. Projekt, który w czerwcu 2021 roku poddany został konsultacjom społecznym prezentuje zmiany dotyczące kształtu gminnych strategii. Jeżeli ustawa zostanie przyjęta w kształcie zaproponowanym w konsultacjach, to będzie to oznaczało konieczność ujęcia w strategii rozwiązywania problemów społecznych, w ramach diagnozy sytuacji społecznej, potencjału podmiotów ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług społecznych oraz określenia zadań publicznych i usług społecznych zleczanych w trybach, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie o ekonomii społecznej.

2. Ogólna charakterystyka sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie

Niniejszy rozdział raportu opracowano przede wszystkim w oparciu o wskaźniki kontekstowe, dobrane tak, by można było za ich pomocą opisać sytuację społeczno-gospodarczą Gminy Lubawa w kontekście celu głównego Strategii. Zaprezentowane niżej wskaźniki można też określić mianem wskaźników „oddziaływania”, ponieważ pokazują efekty działań realizowanych w ramach gminnej polityki społecznej, jak również wpływ decyzji, programów czy inicjatyw podejmowanych na szczeblu regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym.

Lp.	Nazwa wskaźnika	2021
1.	Liczba ludności gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania	10 668
2.	Odsetek (w %) w ogóle ludności gminy: - osób w wieku przedprodukcyjnym - osób w wieku produkcyjnym - osób w wieku poprodukcyjnym	22,0% 61,5% 16,3%
3.	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	73
4.	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	27
5.	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych, w tym - kobiety - mężczyźni	72 42 30
6.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym	1,1%
7.	Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy	670
8.	Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności gminy	628
9.	Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości: - 0-9 pracowników - 10-49 pracowników - 50-249 pracowników - 249 i więcej pracowników	657 9 4 0
10.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej: - liczba rodzin - liczba osób w rodzinach	242 576
11.	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców (w %)	5,4 %

Opis sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy

Według danych Urzędu Gminy Lubawa (stan na 31.12.2021.) gminę zamieszkiwało 10.668 osób. Najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 6.558 osób (61,5% ogółu), następnie mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym – 2.372 osoby (22% ogółu) i poprodukcyjnym – 1.738 osób (16,3% ogółu). Należy zauważyć, że podobnie jak w całym kraju, także w gminie Lubawa zauważalne jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat zaobserwować można wzrost liczby osób w starszym wieku i ich udziału w ogólnej liczbie ludności (2017r.- 14,9%, 2018r.-15,4%, 2019r.- 15,7%, 2020r.- 15,9%,

2021r.- 16,3%) przy jednoczesnym spadku liczby oraz udziału dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności (2017r.-23,03%, 2018r.- 22,64% 2019r.-22,42%, 2020r.- 22,20%, 2021r.- 22,23%).

Analiza struktury wiekowej mieszkańców wskazuje na to, że liczba osób w poprodukcyjnym okresie życia (kobiety 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej) w poszczególnych miejscowościach (wyłączając Gajówkę i Raczek, gdzie liczba wynosi 0) waha się od 6 do 157, przy czym w 11 wsiach mieszka po mniej niż 20 osób w wieku poprodukcyjnym, a w 3 miejscowościach zamieszkuje od 20 do 40 seniorów. Dość zróżnicowana sytuacja jest także w przypadku dzieci i młodzieży. W 7 miejscowościach mieszka mniej niż 20 dzieci, natomiast w 10 miejscowościach zamieszkuje od 20 do 40 dzieci. Najwięcej seniorów (157) oraz osób do 18 roku życia (213) zamieszkuje Rożental. Największy zaś odsetek osób w wieku emerytalnym w lokalnej społeczności występuje w miejscowości Losy (30,0%), a odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym w Raczku (35%)¹.

Według danych z Raportu o stanie Gminy Lubawa za 2021r., gmina odznacza się wysokim poziomem rozwoju ekonomicznego i niskim bezrobociem (zaledwie 1,1% mieszkańców w wieku produkcyjnym- 72osoby). Kluczową gałęzią lokalnej gospodarki jest działalność rolnicza (łączna liczba gospodarstw rolnych wynosi 1.528), w tym głównie hodowla trzody chlewnej, uprawa zbóż i sadownictwo. W ostatnich latach obserwowany jest proces dezagraryzacji, w wyniku którego charakter gminy zmienia się z typowo rolniczego w kierunku przemysłowo - rolniczego. Wiąże się to z rozwojem przedsiębiorczości i powstawaniem nowych miejsc pracy w sektorze przemysłu i przetwórstwa przemysłowego. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy w 2021r. wynosiła 670 i były to w przeważającej większości (98% ogółu) podmioty zatrudniające do 9 osób.

Zgodnie z danymi Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa w 2021r. system pomocy społecznej objął wsparciem 5,4% mieszkańców gminy (242 rodziny, w których przebywało 576 osób). Głównymi powodami przyznawania świadczeń były: niepełnosprawność (104 rodziny) oraz długotrwała i ciężka choroba (86 rodzin). Pracą socjalną natomiast zostało objętych 315 rodzin (738 osób w rodzinach), w tym wyłącznie pracą socjalną 80 rodzin (176 osób w rodzinach). Praca świadczona była m.in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów/institucji, poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego.

¹ *Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych – Fijewo 2022*

3. Misja i priorytety strategii, zrealizowane działania, osiągnięte wskaźniki

Misja *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubawa na lata 2021-2027* brzmi:

Poprawa warunków i jakości funkcjonowania mieszkańców Gminy Lubawa w wymiarze indywidualnym, rodzinnym i społecznym.

Zostanie ona zrealizowana dzięki realizacji celów strategicznych i operacyjnych przypisanych do określonych priorytetów. Są to następujące:

- Priorytet 1. Wzmacnianie zaradności i aktywności mieszkańców
- Priorytet 2. Wspieranie rodzin z dziećmi w wypełnianiu podstawowych funkcji
- Priorytet 3. Włączenie społeczne osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych i ich rodzin
- Priorytet 4. Przeciwdziałanie dysfunkcjom społecznym i zmniejszanie ich skali
- Priorytet 5. Budowanie świadomej i zaangażowanej społeczności lokalnej
- Priorytet 6. Rozwój gminnego systemu polityki społecznej

Poniżej zaprezentowano wskaźniki zrealizowanych działań oraz osiągniętych rezultatów Strategii w 2021 roku w podziale na priorytety, ze wskazaniem celów strategicznych i przyporządkowanych im celów operacyjnych.

Priorytet 1. Wzmacnianie zaradności i aktywności mieszkańców

Cel strategiczny: 1. Wspieranie mieszkańców w nabywaniu i pomnażaniu kompetencji społecznych i zawodowych, sprzyjających prowadzeniu aktywnego, produktywnego życia.

Cele operacyjne:

1.1.	Wdrażanie instrumentów i usług rynku pracy oraz programów reintegracji społeczno-zawodowej.
1.2.	Zapewnienie osobom najbardziej potrzebującym dostępu do podstawowych dóbr i usług społecznych.
1.3.	Kreowanie warunków instytucjonalnych i społecznych sprzyjających inkluzji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Nazwa wskaźnika:		2021
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu: - ubóstwa - bezrobocia - bezdomności - trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, - klęsk żywiołowych i ekologicznych	51 41 2 2 -
	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tytułu: - ubóstwa - bezrobocia - bezdomności - trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, - klęsk żywiołowych i ekologicznych	110 93 2 2 -
2.	Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy: - kobiety - osoby z niepełnosprawnościami - długotrwale bezrobotni - bezrobotni do 30 roku życia - bezrobotni powyżej 50 roku życia	42 7 28 25 19
3.	Liczba bezrobotnych z terenu gminy, którzy wzięli udział w różnych formach aktywizacji zawodowej	64
4.	Liczba bezrobotnych z terenu gminy, którzy podjęli pracę niesubsydiowaną	125
5.	Liczba osób otrzymujących świadczenia: - pieniężne	207
	- niepieniężne z pomocy społecznej, w tym:	146
	- schronienie	2
	- posiłek	99
6.	Liczba mieszkań wspomaganych/chronionych w gminie	-
7.	Liczba mieszkań komunalnych	12
	Liczba mieszkań (lokalii) socjalnych	9
8.	Liczba kontraktów socjalnych zawartych w ciągu roku	17
	Liczba kontraktów socjalnych zrealizowanych w ciągu roku	20

Opis realizowanych działań:

1. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach działalności Urzędu Pracy poprzez skierowania do prac interwencyjnych (7 osób), udzielanie dotacji dla pracodawców na wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy (18 zatrudnionych), udzielanie dotacji dla bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej (17), szkolenia zawodowe bezrobotnych (11), organizację stażów zawodowych (7), współfinansowanie prac społecznie – użytecznych organizowanych przez OPS Gminy Lubawa, do których skierowane zostały osoby bezrobotne, korzystające z pomocy społecznej (4 osoby).
2. Realizacja przez OPS Gminy Lubawa Gminy Lubawa w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie projektu „Aktywna przyszłość” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014 – 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - 12 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z terenu gminy Lubawa, skierowanych do Klubu Integracji Społecznej realizowało program reintegracji społeczno-zawodowej obejmujący m.in. warsztaty, indywidualne wsparcie psychologiczne, konsultacje z trenerem pracy i kursy zawodowe.
3. Realizacja przez OPS Gminy Lubawa w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie projektu „Rodzina na PLUS” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014 – 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – zwiększenie dostępu do usług społecznych i integracja ze środowiskiem lokalnym 26 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z terenu gminy Lubawa, poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem w postaci warsztatów, indywidualnego wsparcia psychologicznego, poradnictwa prawnego, wsparcia asystenta rodziny, realizacji inicjatywy lokalnej, wyjazdu rodzinnego o charakterze edukacyjno – integracyjnym.
4. Udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych przez OPS Gminy Lubawa.
5. Realizacja przez OPS Gminy Lubawa pracy socjalnej, w tym także w oparciu o kontrakty socjalne.

Priorytet 2. Wspieranie rodzin z dziećmi w wypełnianiu podstawowych funkcji

Cel strategiczny: 2. Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi, w tym w szczególności rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Cele operacyjne:

2.1.	Zwiększenie dostępności różnorodnych usług społecznych świadczonych na rzecz rodzin z dziećmi (bez względu na ich status materialny).
2.2.	Rozbudowa lokalnego systemu wsparcia dla rodzin doświadczających problemów w codziennym funkcjonowaniu.
2.3.	Zapewnienie warunków do aktywizacji i integracji rodzin oraz wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży.

Nazwa wskaźnika:		2021
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu: - bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - potrzeby ochrony macierzyństwa	28 46
	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tytułu: - bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - potrzeby ochrony macierzyństwa	94 233
3.	Liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów, wykładów i innych działań służących edukacji rodzicielskiej	56
4.	Liczba wydarzeń lokalnych promujących wartość i rolę rodziny oraz sprzyjających integracji rodzin i pomnażaniu kontaktów społecznych.	18
5.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	315
	Liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	738
6.	Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny	27
	Liczba osób w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny	112
7.	Liczba przeprowadzonych konsultacji i porad specjalistycznych dla rodzin	597
8.	Liczba placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie gminy	8
	Liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej do PWD	117
9.	Liczba dzieci ogółem przebywających w pieczy zastępczej	23
10.	Liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej na zajęcia pozalekcyjne oraz uczestniczącej w pozaszkolnych formach zajęć.	322
11.	Liczba zrealizowanych programów edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie dbania o zdrowie dziecka.	22

Opis realizowanych działań:

1. Prowadzenie przez OPS Gminy Lubawa placówek wsparcia dziennego (w miejscowościach Łążyn, Mortęgi, Prątnica, Rakowice, Rożental, Samplawa, Szczepankowo, Targowisko Dolne) w połączonych formach opiekuńczej i pracy podwórkowej. Ze względu na stan epidemiologiczny do dnia 30.04.2021r. Placówki funkcjonowały w systemie pracy

- zdalnej z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość. Wychowawcy kontaktowali się z uczestnikami poprzez maile i komunikatory na platformach społecznościowych. Zajęcia stacjonarne w Placówkach wznowiono od 04.05.2021r. Z oferty placówek skorzystało 117 dzieci z terenu gminy.
2. Zapewnienie przez OPS Gminy Lubawa wsparcia rodzinom doświadczającym trudności w wypełnianiu funkcji socjalno-bytowej oraz opiekuńczo-wychowawczej w postaci:
 - pracy socjalnej (315 rodzin/738 osób w rodzinach).
 - asystentury rodzinnej (27 rodzin/112 osób w rodzinach, w tym: 16 rodzin/69 osób w ramach projektu „Rodzina na PLUS”; 10 rodzin/37 osób objętych wsparciem asystenta zatrudnionego w OPS Gminy Lubawa).
 3. Prowadzenie w ramach OPS Gminy Lubawa konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (597 konsultacji/porad) w tym: wsparcie psychologiczne (497 konsultacji psychologicznych), poradnictwo rodzinne (32 konsultacje), poradnictwo prawne (68 porad) w ramach projektów „Rodzina na PLUS”, „Aktywna Przyszłość”, punktu pomocy rodzinie oraz pracy specjalistów zatrudnionych w OPS Gminy Lubawa.
 4. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej przez OPS Gminy Lubawa rodzinom z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (28 rodzin/94 osoby w rodzinach) i potrzeby ochrony macierzyństwa (46 rodzin/233 osoby w rodzinach).
 5. Współfinansowanie przez OPS Gminy Lubawa pobytu dzieci w pieczy zastępczej (23 dzieci), w tym: w rodzinie zastępczej niezawodowej (5 dzieci), rodzinie zastępczej spokrewnionej (4 dzieci), w placówce opiekuńczo – wychowawczej (14 dzieci).
 6. Organizacja warsztatów (66 warsztatów) służących rozwijaniu i pomnażaniu kapitału życiowego osób niezbędnego do poprawnego pełnienia ról rodzinnych, a także efektywnego prowadzenia gospodarstwa domowego, realizowanych przez szkoły (24 warsztaty) oraz OPS Gminy Lubawa w ramach projektu „Rodzina na PLUS” (32 warsztaty).
 7. Organizacja 1 edycji „Szkoły dla rodziców” w ramach projektu „Rodzina na PLUS” – pomoc dla rodziców w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, świadomego rodzicielstwa, rozpoznawania, kontrolowania i wyrażania uczuć, umiejętnego stosowania nagród i kar.
 8. Organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przez szkoły, w tym koła zainteresowań (m.in. plastyczne, szachowe, matematyczne), zajęcia językowe, lekkoatletyczne, taneczne, sportowe, SKS, warsztaty eksperymentalne, chór, z których skorzystało 322 dzieci z terenu gminy Lubawa.
 9. Organizacja przez OPS Gminy Lubawa rekrutacji uczestników kolonii letnich organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Olsztynie oraz organizacje pozarządowe dofinansowane ze środków KRUS – 2 wyjazdy/ 28 osób letnich (dzieci i młodzież z rodzin korzystających z pomocy społecznej).
 10. Organizacja przez szkoły gminne wydarzeń (18) promujących wartość i rolę rodziny oraz sprzyjających integracji rodzin i pomnażaniu kontaktów społecznych, w tym m.in. wydarzenia z okazji Dni Mamy i Taty, Babci i Dziadka, Dnia Dziecka, Święta pieczonego Ziemniaka, Pikniki Rodzinne, wspólne kolędowania, obchody Dnia Seniora i inne.
 11. Promocja i realizacja przez szkoły gminne programów edukacyjnych i profilaktycznych (22 programy) w zakresie dbania o zdrowie dziecka, w tym m.in. „Zdrowo i sportowo”, „Profilaktyka czerniaka”, „Myję ręce, bo wiem więcej”, Profilaktyka HIV/AIDS, „Bieg po zdrowie” i inne.

Priorytet 3. Włączenie społeczne osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych i ich rodzin

Cel strategiczny: 3. Poprawa jakości życia seniorów, osób z niepełnosprawnością, przewlekle chorych oraz rodzin sprawujących opiekę nad osobą zależną (o ograniczonej sprawności i samodzielności).

Cele operacyjne:

3.1.	Kreowanie warunków instytucjonalnych i społecznych ułatwiających aktywizację oraz integrację osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.
3.2.	Zapewnianie dostępu osób o ograniczonej samodzielności i ich rodzin do wysokiej jakości opieki oraz wsparcia w różnych aspektach funkcjonowania.
3.3.	Rozwój środowiskowych form pomocy osobom przewlekle chorym i niepełnosprawnym, sprzyjających jak najdłuższemu ich pozostawaniu w miejscu zamieszkania.

Nazwa wskaźnika		2021
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu:	
	- niepełnosprawności	104
	- długotrwałej lub ciężkiej choroby	86
	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tytułu:	
- niepełnosprawności	187	
- długotrwałej lub ciężkiej choroby	134	
2.	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej.	67
3.	Liczba działających na terenie gminy form opieki i wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych i chorujących	2
	Liczba miejsc	35
	Liczba osób korzystających	37
4.	Liczba osób korzystających ze środowiskowych form pomocy, w tym:	
	- usług opiekuńczych (również specjalistycznych)	62
	- asystenckich	-
	- teleopieki	21
- opieki wytchnieniowej	-	
5.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć/inicjatyw/wydarzeń skierowanych do osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych, ich rodzin i społeczności lokalnej, służących aktywizacji i integracji w różnych sferach życia; w tym:	
	- liczba inicjatyw międzypokoleniowych	1
	- liczba inicjatyw promujących wolontariat i pomoc sąsiedzka	-
	- liczba programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej	-

Opis realizowanych działań:

1. Wspieranie solidarności międzypokoleniowej, poprzez realizację działań w ramach Programu działań na rzecz osób starszych w Gminie Lubawa na lata 2021 – 2027.

2. Rozwój przez OPS Gminy Lubawa środowiskowych form pomocy osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami i chorującym oraz ich rodzinom, w tym: wdrażanie usług teleopieki (21 osób), usługi opiekuńcze (62 osoby), w tym usługi opiekuńcze w ramach programu „Opieka 75+” (17 osób).
3. Wspieranie funkcjonowania Rady Seniorów Gminy Lubawa.
4. Organizacja wydarzenia o charakterze międzypokoleniowym – Dożynek Gminnych 2021.
5. Prowadzenie przez OPS Gminy Lubawa ośrodków wsparcia – Klubów „Senior+” w miejscowości Złotowo (21 uczestników w 2021r.) i Mortęgi (16 osób w 2021r.) dla osób starszych w wieku 60+.
6. Aktywizowanie przez OPS Gminy Lubawa społeczności osób starszych poprzez wspieranie działalności klubów seniora i kół gospodyń wiejskich (5 Klubów/82 osób, 10 KGW/249 os.).

Priorytet 4. Przeciwdziałanie dysfunkcjom społecznym i zmniejszanie ich skali

Cel strategiczny: 4. Minimalizowanie skali oraz negatywnych skutków dysfunkcji społecznych, zwłaszcza uzależnień od substancji psychoaktywnych i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

4.1.	Wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych, prewencyjnych i terapeutycznych w obszarze dysfunkcji społecznych.
4.2.	Zapewnienie osobom i rodzinom doświadczającym dysfunkcji lub nimi zagrożonym dostępu do bezpośredniego, specjalistycznego wsparcia.
4.3.	Kreowanie lokalnych zasad polityki społecznej służących lepszej diagnostyce i przeciwdziałaniu aktualnym i nowym rodzajom uzależnień.

Nazwa wskaźnika		2021
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu - alkoholizmu - narkomanii - przemocy w rodzinie	1 - 1
	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu - alkoholizmu - narkomanii - przemocy w rodzinie	2 - 3
2.	Liczba zrealizowanych programów edukacyjno-profilaktycznych w zakresie uzależnień, przemocy w rodzinie i innych dysfunkcji społecznych	14
3.	Liczba osób korzystających z poradnictwa w ramach Punktu Pomocy Rodzinie	32
	Liczba rodzin Liczba udzielonych porad/konsultacji	- 100

4.	Liczba rozmów motywujących przeprowadzonych przez GKRPA z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin	29
5.	Liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie osoby do podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu	6
6.	Liczba założonych procedur „Niebieskiej Karty” Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	6 12
7.	Liczba rodzin objętych pomocą GZI w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w ciągu roku Liczba osób w rodzinach	32 -
8.	Liczba osób uzależnionych, współuzależnionych korzystających z pomocy terapeutycznej.	9
9.	Liczba sprawców przemocy w rodzinie, którzy wzięli udział w programie korekcyjno-edukacyjnym.	-

Opis realizowanych działań:

1. Realizacja w szkołach podstawowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przemocy domowej, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych m.in. Bezpieczeństwo w Internecie - profilaktyka uzależnień od internetu, Życie bez używek, Sieciaki-misja bezpieczny Internet, „Nie spal się na starcie”, „Bieg po zdrowie”, Profilaktyka narkomanii, „Nie pal przy mnie proszę” i inne.
2. Kontynuowanie działania Punktu Pomocy Rodzinie dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie – finansowanie przez OPS Gminy Lubawa zatrudnienia prawnika, psychologa, pedagoga i terapeuty uzależnień.
3. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozmów motywujących osoby uzależnione do podjęcia leczenia odwykowego (25 osób) oraz z członkami ich rodzin (4 osoby). Kierowanie do podjęcia leczenia odwykowego (6 osób).
4. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” (32 procedury- 6 wszczętych w 2021r., 26 kontynuowanych z lat poprzednich).

Priorytet 5. Budowanie świadomej i zaangażowanej społeczności lokalnej

Cel strategiczny: 5. Zwiększenie aktywności i integracji lokalnej społeczności wokół działań na rzecz dobra wspólnego.

Cele operacyjne:

5.1.	Wzmacnianie świadomości społecznej, tożsamości lokalnej oraz gotowości mieszkańców do działania na rzecz Gminy Lubawa – Małej Ojczyzny.
5.2.	Inicjowanie oraz wspieranie aktywności liderów, grup nieformalnych i organizacji pozarządowych w różnych sferach życia społecznego.
5.3.	Kreowanie warunków do rozwoju partycypacji obywatelskiej, szczególnie młodzieży oraz osób starszych.

Nazwa wskaźnika		2021
1.	Liczba zorganizowanych wydarzeń, imprez i uroczystości o zasięgu sołeckim lub gminnym	2
2.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje na realizację zadań publicznych	3
3.	Wartość dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych	375.195,28 zł
4.	Liczba osób, które uczestniczyły w zadaniach realizowanych przez organizacje pozarządowe	-
5.	Liczba inicjatyw, szkoleń, warsztatów i innych działań służących budowaniu świadomości i aktywności mieszkańców	30
6.	Liczba konsultacji społecznych przeprowadzonych z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi	4
	Liczba mieszkańców, którzy wzięli udział w konsultacjach	-
	Liczba organizacji, które wzięły udział w konsultacjach	-

Opis realizowanych działań:

1. Organizacja (2) wydarzeń/uroczystości o zasięgu sołeckim i gminnym, związanych z ważnymi rocznicami oraz lokalnymi tradycjami i zwyczajami, sprzyjających budowaniu tożsamości i poczucia przynależności do wspólnoty – organizacja Dożynek Gminnych 2021 oraz uroczystości 101. rocznicy Plebiscytu na Warmii i Mazurach – Złotowo-Lubstynek.
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych. Umowy z 3 organizacjami:
 - Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Ostródzie, ul. Grunwaldzka 19A, 14-100 Ostróda,
 - Gminnym Zrzeszeniem Ludowe Zespoły Sportowe w Lubawie, Fijewo 73, 14-260 Lubawa,
 - Stowarzyszeniem „Przystań”, ul. Skłodowskiej-Curie 23C, 14-200 Ława.
3. Działania z zakresu organizowania społeczności lokalnej przez OPS Gminy Lubawa społeczności lokalnej poprzez wspieranie działalności klubów seniora i kół gospodyń wiejskich (5 Klubów/82 osób, 10 KGW/249 os.).
4. Wspieranie funkcjonowania Rady Seniorów Gminy Lubawa.
5. Organizowanie (30) warsztatów/inicjatyw pobudzających świadomość mieszkańców w sferze:
 - profilaktyki zdrowotnej – Warsztat Zdrowie i Racjonalne Gospodarowanie Żywnością w ramach projektu OPS Gminy Lubawa „Aktywna Przyszłość”, warsztaty edukacyjno – kulinarne (2) w ramach działań towarzyszących współpracy OPS Gminy Lubawa z Bankiem Żywności w Olsztynie (aktywność fizyczna, dieta, higiena, kontakty społeczne);
 - wiedzy ekonomicznej, prawnej i obywatelskiej – Warsztaty zarządzania czasem i budżetem domowym (16 warsztatów w ramach projektów „Rodzina na PLUS” i „Aktywna Przyszłość”), Warsztaty Aktywności Lokalnej (4 warsztaty w ramach projektu „Rodzina na PLUS”), Akademia Animatora Lokalnego (6 warsztatów)

i Warsztaty wyjazdowe ekonomii społecznej (1 warsztat) w ramach projektu „Aktywna Przyszłość”.

6. Przeprowadzenie konsultacji społecznych za pośrednictwem Portalu Partycypacji Społecznej 4 dokumentów – Program współpracy gminy Lubawa z organizacjami pozarządowymi, Program działań na rzecz osób starszych w gminie Lubawa na lata 2021 – 2027, Gminny program wspierania rodziny w gminie Lubawa na lata 2021-2023, Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Lubawa na lata 2021 – 2027.

Priorytet 6. Rozwój gminnego systemu polityki społecznej

Cel strategiczny: 6. Zwiększenie efektywności działania podmiotów lokalnych zaangażowanych w diagnozowanie i rozwiązywanie problemów społecznych w gminie.

Cele operacyjne:

6.1.	Rozwój kompetencji kadr instytucji i organizacji zaangażowanych we wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubawa na lata 2021-2027.
6.2.	Kreowanie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej w zakresie lokalnej polityki społecznej.
6.3.	Wspieranie rozwiązań usprawniających pracę i zarządzanie w jednostkach świadczących pomoc i wsparcie.

Nazwa wskaźnika		2021
1.	Liczba przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii (pracowników, wolontariuszy i in.), którzy:	28
	- wzięli udział w szkoleniach, kursach, warsztatach, konferencjach i innych formach edukacji - korzystali z doradztwa w zakresie metodyki, superwizji i/lub pomocy psychologicznej	9
2.	Liczba spotkań bezpośrednich i innych form współpracy podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii, organizowanych w celu wymiany informacji, monitoringu postępów, oceny oraz wypracowania rekomendacji w zakresie polityki społecznej	Brak z uwagi na pierwszy rok obowiązywania Strategii
3.	Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację, monitoring oraz ocenę stopnia realizacji Strategii	14
4.	Liczba podmiotów stosujących nowe metody pracy, w tym w szczególności komunikację oraz zarządzanie online	-
5.	Liczba opublikowanych informacji, artykułów na temat gminnej polityki społecznej	-

Opis realizowanych działań:

1. Udział osób zaangażowanych w realizację Strategii w szkoleniach w tym m.in. szkolenie dla pracowników OPS Gminy Lubawa i pedagogów (25 osób) -Pozytywna dyscyplina, szkolenia członków GKRPA (3 osoby).

2. Wspieranie kadry OPS Gminy Lubawa wdrażającej założenia Strategii – w zakresie superwizji pracy socjalnej (9 osób).
3. Tworzenie grup roboczych składających się z przedstawicieli różnych instytucji (szkoły, OPS, policja, rady sołeckie, GKRPA) w obszarze przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym.
4. Przeprowadzenie badań ankietowych do sporządzenia *Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych* pod kątem przekształcenia Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa w Centrum Usług Społecznych.

4. Podsumowanie raportu: wnioski i rekomendacje

WNIOSKI

Dokonana analiza danych pozwala stwierdzić, że w ramach poszczególnych Priorytetów założone, kierunki działań były systematycznie realizowane, jednak z uwagi na stan epidemii w kraju, w analizowanym 2021 roku, część zakładanych działań nie mogła zostać zrealizowana lub ich realizacja była utrudniona. Ponadto był to pierwszy rok obowiązywania założeń Strategii, a niektóre działania są zaplanowane na kolejne lata sprawozdawcze (np. przekształcenie OPS Gminy Lubawa w Centrum Usług Społecznych), dlatego w latach 2022 – 2027 wskazana jest kontynuacja i intensyfikacja zakładanych działań oraz podjęcie działań dotąd nierealizowanych w ramach poszczególnych Priorytetów.

REKOMENDACJE

W ramach poszczególnych Priorytetów rekomenduje się podejmowanie następujących kierunków działań:

Priorytet 1. Wzmacnianie zaradności i aktywności mieszkańców

- Podejmowanie działań sprzyjających aktywizacji zawodowej, zwłaszcza w zakresie zapewnienia możliwości opieki nad dziećmi do lat 3, ułatwiającej powrót lub wejście na rynek pracy po okresie opieki nad dziećmi.
- Promocja elastycznych form zatrudnienia i organizacji pracy jako elementu ułatwiającego godzenie obowiązków zawodowych z pełnieniem ról rodzinnych.
- Wspieranie powstawania i rozwoju różnych form mieszkalnictwa wspomaganego (np. mieszkania treningowe, rówieśnicze, terapeutyczne) jako szansy na integrację i wsparcie w prowadzeniu samodzielnego życia przez osoby znajdujących się w kryzysie, ubogie, samotne, os. z niepełnosprawnością.

Priorytet 2. Wspieranie rodzin z dziećmi w wypełnianiu podstawowych funkcji

- Organizacja działań edukacyjnych i integracyjnych dla rodzin, służących m.in. wzmocnieniu kompetencji rodzicielskich oraz relacji pomiędzy członkami rodzin.
- Organizacji zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej, zwłaszcza psychologicznej – psychologa dziecięcego.
- Organizacja wydarzeń lokalnych promujących wartość i rolę rodziny oraz sprzyjających integracji rodzin i pomnażaniu kontaktów społecznych, w szczególności takich jak np. festyny i pikniki rodzinne, akcje społeczne, wyjazdy integracyjne dla rodzin.

Priorytet 3. Włączenie społeczne osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych i ich rodzin

- Dalszy rozwój sieci oraz oferty działań w ramach Klubów Senior+, Klubów Seniora, Kół Gospodyń Wiejskich i innych miejsc świadczenia usług z zakresu aktywizacji społecznej, edukacyjnej, kulturalnej, zdrowotnej, sportowo-rekreacyjnej i turystycznej osób starszych.

- Rozwój wolontariatu (w tym międzypokoleniowego) oraz pomocy sąsiedzkiej na rzecz osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych i przewlekle chorych, w tym zwłaszcza samotnych i ubogich.
- Realizacja programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej, promujących zdrowe starzenie się oraz zdrowie psychiczne, w tym wczesne wykrywanie chorób (w szczególności tzw. chorób cywilizacyjnych).
- Działania na rzecz poprawy dostępności przestrzeni publicznej, w tym poprzez likwidację barier architektonicznych, funkcjonalnych, transportowych, w komunikowaniu się, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby dostępu osób z niepełnosprawnością ruchową, niewidomych, słabowidzących, głuchych, głuchoniemych do gminnych instytucji publicznych.

Priorytet 4. Przeciwdziałanie dysfunkcjom społecznym i zmniejszanie ich skali

- Realizacja w szkołach podstawowych i innych instytucjach gminnych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przemocy domowej, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych, obejmujących m.in. warsztaty, pogadanki, zajęcia sportowe, koła zainteresowań i inne umożliwiające pozytywne spędzanie czasu wolnego.
- Upowszechnianie informacji z wykorzystaniem mediów, materiałów drukowanych, poradnictwa świadczonego przez pracowników socjalnych oraz bezpośrednich spotkań mieszkańców ze specjalistami na temat możliwości uzyskania skutecznej pomocy przez osoby i rodziny doświadczające uzależnień bądź przemocy.
- Kontynuowanie działania oraz rozwój oferty wsparcia w ramach Punktu Pomocy Rodzinie dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Kontynuowanie działań realizowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Budowanie partnerskiej współpracy oraz wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych ukierunkowanej na zwiększanie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Priorytet 5. Budowanie świadomej i zaangażowanej społeczności lokalnej

- Organizacja wydarzeń, imprez i uroczystości o zasięgu sołectkim lub gminnym, związanych ze świętami narodowymi, religijnymi, ważnymi rocznicami oraz lokalnymi tradycjami i zwyczajami, sprzyjających budowaniu tożsamości i poczucia przynależności do wspólnoty.
- Wsparcie dalszego funkcjonowania i rozwoju Rady Seniorów Gminy Lubawa oraz innych form partycypacji obywatelskiej osób starszych.
- Działania z zakresu organizowania społeczności lokalnej poprzez środowiskową pracę socjalną, animację społeczną, wspieranie grup nieformalnych oraz zorganizowanych form aktywności mieszkańców (np. klubów seniora, kół gospodyń wiejskich).
- Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Prowadzenie konsultacji z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi w sposób stwarzający warunki do powszechnego uczestnictwa osób fizycznych i organizacji.

Priorytet 6. Rozwój gminnego systemu polityki społecznej

- Udział osób zaangażowanych w realizację Strategii w szkoleniach, kursach, warsztatach, seminariach, konferencjach, wizytach studyjnych i innych formach edukacji w obszarach związanych ze Strategią.
- Dalsze wspieranie kadry specjalistów zajmujących się m.in. pracą z rodzinami wielo-problemowymi, uzależnieniami, przemocą w rodzinie oraz interwencją kryzysową w postaci doradztwa w zakresie metodyki pracy, superwizji i/lub pomocy psychologicznej.
- Przeprowadzanie diagnoz, analiz i ekspertyz dotyczących problemów społecznych w środowisku domowym, szkolnym, w przestrzeni publicznej z uwzględnieniem wcześniej rozpoznanych oraz nowych pojawiających się zagrożeń i wyzwań.
- Tworzenie partnerstw lokalnych oraz platform współpracy i wymiany informacji z udziałem przedstawicieli instytucji gminnych i powiatowych oraz organizacji pozarządowych w obszarach strategicznych dla rozwoju społecznego, w tym m.in. wsparcia rodzin, przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym, rozwoju dzieci i młodzieży, aktywizacji seniorów.

Fijewo, 29.11.2022r.

Opracowanie

Zespół ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubawa na lata 2021 – 2027, w składzie:

1. Agnieszka Miesikowska – kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa.
2. Monika Empel – inspektor/kierownik Klubu Senior+, Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa.
3. Brygida Jęczewska – starszy specjalista pracy socjalnej, Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa/ przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Anna Krajewska – starszy specjalista pracy socjalnej, Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa/ z-ca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Dariusz Kowalczyk – pośrednik pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Iławie.
6. Ewa Renkel - Bucha – pedagog, Szkoła Podstawowa w Rożentalu.
7. Łukasz Berent – Przewodniczący Gminnego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Lubawie.

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
GMINY LUBAWA

Agnieszka Miesikowska